

Läsnyckel

Smart för en dag

av KG Johansson

Hegas arbetsmaterial heter nu Läsnycklar – med lite mer fokus på samtal och bearbetning än tidigare. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Smart för en dag är en rapp bok för mellan- och högstadiet om vad som sker när mobilen tar kommandot över verkligheten. 14-årige Linus har fått en cool mobil av sin pappa och med appen KLOK kan han uppfinna sig själv på nytt. Han blir smart, slutar stamma, säga fel och göra bort sig, men vad händer när mobilen inte kan hjälpa honom längre och när räkningarna börjar hopa sig? Som från ingenstans dyker den udda lillkillen Peter upp. För honom är inget särskilt svårt, inte ens att hacka en dator...

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/grupp. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Beroende på grupp och undervisningssituation kan ni välja att jobba med uppgifterna under läsningens gång, eller efteråt.

Tillsammans kommer ni säkert på många fler sätt att aktivera språket och sätta igång fantasin med hjälp av boken. Ta vara på era idéer!

Smart för en dag kan ingå i tematiskt arbete om ärlighet, kärlek, beroende och digitala medier. Och vill ni läsa mer av KG Johansson om Skype, datakoder och dataspel, titta då närmare på Hegastitlarna *Nivå 13*, *Spelet* och *Adam och koderna*.

Före läsningen

Titta (tillsammans) på omslagets framsida och läs bokens titel och baksidestexten (*Tips! Scanna in omslaget och visa via dator så ser alla bra.*) Fundera på/diskutera:

Vad ser ni?

Vems är tummen?

En app som heter KLOK. Vilka funktioner har en sådan, tror du?

Hur ska den kunna lösa problemet med att tjejen Linus gillar skrattar åt honom?

I baksidestexten står det att allt har sitt pris. Vad menas med det? Vad tror du att det innebär för Linus?

Vad skulle du göra om du var smart(are) för en dag?

Nu har gruppen tillsammans skapat förförståelse, aktiverat egna känslor och är förhoppningsvis nyfiken på hur det kommer att gå för Linus.

Innan du/ni börjar läsa boken, ta fram papper och penna (eller anteckna på tavlan)! Då kan du/ni skriva upp svåra ord eller annat du/ni kommer på under läsningens gång.

Nu läser vi!

Under läsningen

Att samtala om under läsningens gång:

Kapitel 1

Sid 14

Linus leker med nya appar och tröstar sig med sin mobil. Använder du din mobil för att få tröst? Vilka funktioner använder du då?

Sid 16

Linus funderar på att ringa Mia. Han hoppas på att hon ska säga något snällt, men är orolig för att hon ska skratta åt honom. Varför skulle hon göra det? Hur tror du att det går?

Sid 19

Linus skäms. Han raderar samtalet med Mia på mobilen för att slippa tänka på det mer. Har du känt så någon gång, att du velat göra ett samtal ogjort? Om du fick förmågan att kunna radera samtal ur verkligheten, skulle du göra det? Varför/varför inte?

Sid 19-20

En dag, tänkte han. En dag ska allt bli bra. Men när? Linus hoppas på en bättre framtid. Tror du att det han hoppas på kommer att gå i uppfyllelse? Vad måste i så fall ske?

Kapitel 2

Sid 22

När den lille killen som Linus träffar får syn på hans lyxiga mobil frågar han om Linus är rik. Mobiler är statussymboler. Är det viktigt att ha rätt mobil? Vad måste en mobil ha för funktioner?

Sid 23-26

Skolan är inte Linus grej. Allt är tråkigt och det går inte så bra för honom, men rasterna är ännu värre. Varför funkar det inte för Linus i skolan?

Sid 27

Kommer Linus att svara på sms:et?

Sms:et lovar att appen kan hjälpa Linus med det han behöver. Vad anser du att Linus behöver hjälp med? På vilket sätt tror du att appen kommer att hjälpa Linus?

Kapitel 3

Sid 31

Linus grubblar på om KLOK fungerar. Hur kommer han att testa appen, tror du?

Sid 32

Linus skickar tre provfrågor. Hur tror du att KLOK tar reda på svaren? Vilka källor skulle du använda dig av för att besvara frågorna? Vilka testfrågor skulle du skicka?

Kapitel 4

Sid 36

Mia himlar med ögonen mot en kompis när klassen delas in i par och det är klart att hon och Linus ska jobba ihop. Vad sänder hon för signaler?

Linus försöker strunta i det, hade han kunnat göra något annat? Vad i så fall?

Tycker du att det är konstigt att Linus gillar Mia fastän hon är rätt taskig mot honom? Varför/varför inte?

Sid 37

KLOK svarar Linus att han kan få Mia att tycka om honom. Kommer han att lyckas och i så fall hur? Om inte, vad tror du händer?

Kapitel 5

Sid 43-44

Varför kollar Linus upp vem som har huvudrollen i Iron Man 3 i stället för att låta Mia kolla på nätet?

Kapitel 6

Sid 55

Men det var det värt. Linus upprepar sitt mantra varje gång han tänker på priset. Är det värt det, tycker du?

Sid 58

Linus frågar appen om tjejer. Om han inte hade haft KLOK, var hade han kunnat få svar på sina frågor annars?

Kapitel 7

Sid 63

Linus pendlar mellan att tycka att KLOK är bra att ha och dess raka motsats. Hur tror du att han kommer göra för att försöka sluta använda KLOK?

Kapitel 8

Sid 73

Linus är säker på att hans mamma skulle bryta ihop om Kronofogden skulle beslagta deras grejer för att han inte kan betala sin skuld. Kommer det att gå så långt? Finns det något i berättelsen som talar för eller emot det?

Kapitel 9

Sid 77-81

Vad gör Mia så arg att hon gör slut med Linus? Hade Linus kunnat rädda situationen, i så fall hur?

Sid 81

Varför svarar inte KLOK när Linus frågar vad han ska göra när Mia gjort slut?

Kapitel 10

Sid 85, sid 87

Den lille killen Peter erbjuder Linus hjälp. Hur har han fått tag i Linus nummer? Hur kan han veta att Linus har ont om pengar?

Sid 93

Gör bara som jag säger, säger Peter och lovar att allt ska ordna sig. Linus har precis gett honom sin mobil, men kommer Peter att hålla sitt ord? Och vad kommer att hända nu?

Kapitel 11

En ny lägenhet på gång och flyt i skolan, hur kommer det sig, tror du? Och vad tror du får Mia att låta så glad på rösten fastän hon säger flera gånger till Linus att det är fullt att ljuga?

Kapitel 12

Sid 100

Vem har ringt till Mia och vad är det hon vill dela med sig av i klassen, tror du?

Efter läsningen

Finns det någon eller några frågor som du tycker att Linus borde ha ställt till KLOK?

Varför hjälper Peter Linus? Eller gör han det? Vad anser du?

Tyckte du om boken? Varför/varför inte?

Finns det något du vill kommentera?

Arbeta vidare

Appar som borde finnas

Titta på appen på framsidan. Ikonen visar en bild på en hjärna. Du/ni vet rätt väl hur appen funkar och får man tro Peter är det inte särskilt svårt att göra en egen. Nu är det dags för dig/er att ta fram en egen app, i varje fall i teorin. Utveckla ett koncept till en app du tycker borde finnas, identifiera en målgrupp, beskriv appens funktion som en reklamtext och skissa en ikon. Häng upp era app-presentationer i klassrummet och krön din personliga favorit.

Klyftig, listig och kunnig

Namnet KLOK beskriver väldigt tydligt vad appen kan, men visst hade den kunnat ha ett annat namn också? Jobba med synonymer till orden klyftig, listig och kunnig och ge appen ett/flera nya namn. Jämför era namn. Förändras intrycket appen ger?

Fusk

Sms eller uppslagna böcker, både Linus och Tom fuskar på läxförhöret i kapitel 4. Linus får en tillsägning: *Inga mobiler på lektionerna*, och till Tom säger läraren: *Ni får inte använda böcker just nu*. Handlar läraren rätt eller borde läraren ha reagerat annorlunda, kanske som musikläraren Saruman i kapitel 6?

Vissa anser att läxförhör och prov är onödiga. Att de gör att man bara lär sig till dem och att de som vill fuska ändå gör det. Vad anser ni? Diskutera!

Vad frågar Linus?

Gå tillbaka till kapitel 6. På bron lägger Linus armen om Mia. Det har han frågat KLOK om. Läs sidan 56 igen. Vilka fler frågor tror du att Linus ställt till appen för att förbereda sig inför biobesöket? Skriv ner frågorna och svaren du tror han fått.

App-beroende

KLOK är som en drog, konstaterar Linus, när han märker att han inte kan sluta. Kan ni känna igen det eller har ni hört talas om ett liknande beroende? Berätta. Prata också om hur man vet att man är beroende, finns det symptom man bör vara uppmärksam på? Vilka symptom på beroende uppvisar Linus? När är det dags att göra något åt ett beroende?

Hjälp eller stjälp?

KLOK var bra att ha. Det gick redan bättre i skolan. Och han höll på att bli ihop med Mia. Tack vare KLOK (sid 63). Så tycker Linus till en början, men är det alltid bra att ha KLOK till hands? Hur förändras Linus inställning till appen längre fram i berättelsen? Läs reklamsms:et på sidan 27 igen. Håller appen vad den lovar? Och hjälper den Linus med det han behöver? Diskutera vilka mer eller mindre uppenbara för- och nackdelar appen har.

Att ge komplimanger

Linus ger Mia en komplimang, när han säger att han gillar hennes tröja. En del ger komplimanger ofta, andra är mer sparsamma med dem. Samla på dåliga och nötta komplimanger, skriv ner dem på lappar och fäst dem på en poster. Diskutera varför ni ogillar dem. Tycker alla likadant eller finns det rentav någon som uppskattar en komplimang någon annan inte gillar? Hur tycker du att en komplimang ska vara för att vara bra?

Kedjeflirta

Linus längtar efter Mia och sms:ar lite med henne (sid 66), men vi får aldrig läsa vad de skriver till varandra. Skriv ner ett sms från Linus på ett papper, skicka det vidare till en klasskamrat som får skriva ner Mias svar och som i sin tur skickar papperet till en annan klasskamrat, nästa Linus. Skicka runt papperet tills alla har fått skriva ett sms. Läs sedan upp hela konversationen i klassen.

Utanför läroplanen

På måndagslektionen i SO lär sig Linus två saker som inte har med ämnet att göra. Gå tillbaka till sidan 67-69 och påminn dig om vad det är han lär sig, ifall du glömt. Vad tycker du att skolan lärt dig förutom ämneskunskaper? Skriv ner dina funderingar. Är du nyfiken på vad de andra har skrivit, byt texter med varandra eller läs och prata om dem i smågrupper.

Peripeti

I de flesta böcker, filmer och teaterpjäser finns det en peripeti – en vändpunkt, där historien får en helt annan vändning eller upplösning än vad man förväntat sig. Vilken scen i boken tycker du är bokens peripeti? Vad har den för betydelse för vad som kommer sedan? Fundera och jämför med vad dina klasskamrater tycker. Kan det finnas fler?

Peters plan

Och så gör du så här..., säger Peter till Linus på sidan 94, men mer får vi inte höra. Skumma igenom sidorna 94-99 igen. I kapitlet finns ledtrådar om Peters instruktioner. Skriv ner dem i punkter och jämför med en klasskamrat. Har ni tänkt likadant eller har ni olika förslag på vad Peter kan ha sagt? Motivera era idéer med hjälp av texten.

Mycket läsnöje!